

XAVER

KVĚTEN | ČERVEN
2023

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

MADAMA BUTTERFLY: Sergey Kostov, Pavol Kubán | foto: Daniel Dancěvský

MADAMA BUTTERFLY A PRINCEZNA HYACINTA –
BŘEZNOVÉ PREMIÉRY BODUJÍ U DIVÁKŮ I KRITIKY

ŽELARY JAKO UNIKÁTNÍ HORSKÝ MIKROKOSMOS
– ROZHOVOR S REŽISÉREM JAKUBEM NVOTOU

WTF?! A ŠALDOVA ŠŇŮRA – DVA RŮZNORODÉ
DIVADELNÍ FESTIVALY V LIBERCI

140
divadlofxšaldy

ÚVODEM

Vážení a milí diváci,

blíží se období léta, kdy divadlo tradičně odpočívá. Tentokrát bude během prázdnin nabírat nové síly, aby Vás mohlo jaksepatří uvítat v sezoně jubilejní. V září si společně připomeneme 140 let od otevření Šaldova divadla, které je nedílnou součástí našeho kulturního dědictví. K příležitosti slavnostního výročí připravujeme jedinečné akce, u kterých nemůžete chybět. Oslavy započnou v sobotu 6. května přímo před historickou budovou našeho krásného divadla. Nabitý červnový festival Šaldova šňůra bude velkolepým svátkem a zároveň inspirující příležitostí v průběhu jednoho týdne zhlédnout divadelní produkce letošní pestré sezony. Neváhejte prosím a přijďte nás podpořit!

Za celý tým Divadla F. X. Šaldy Vám přeji slunečné a pohodové léto a těším se na nové umělecké zážitky, které budeme společně sdílet na obou našich scénách.

Marika Mikanová
umělecká šéfka souboru baletu

H. Krása, A. Dvořák, L. Janáček
hudební nastudování | Anna Novotná
Pešková, Tadeáš Tulach, Karol Kevický
režie | Linda Hejlová Keprtová

CĚSTA

Premiéry 2. a 4. června

19.00 | začátek v Technickém muzeu
CESTA končí v Šaldově divadle

V. Blažek, Z. Podskalský,
K. Dušková, J. Janků
režie | Kateřina Dušková

SVĚTÁCI

Divadelní adaptace
kulturního filmu.

Premiéra 16. června
19.00 | Malé divadlo

ZAHÁJENÍ OSLAV 140. VÝROČÍ OTEVŘENÍ DIVADLA

TRIUMF MÚZ

6. května
20.30 | open air před Šaldovým divadlem

HOVORY ZA OPONOU

JAK ŽELARY KVĚTY LEGÁTOVÉ OŽÍVAJÍ NA JEVIŠTI

Rozhovor s autorem dramatisace a režisérem Jakubem Nvotou

V době, kdy s Jakubem Nvotou rozmlouváme o divadelní adaptaci výjimečného cyklu povídek Květy Legátové, přechází soubor ze zkušebny na jeviště Šaldova divadla, kde nás čekají ještě tři týdny tvorby inscenace, víc než polovinu práce máme za sebou, jednotlivé scény a postavy se propojují do větších celků, vynořuje se společenství odlehle vsi kdesi na horském pomezí.

Jakub Nvota se do Liberce vrací již potřetí, severský ansámbl i diváky si získal svou inscenací *Mikve* Hadar Galron a svým *Králem Learem*, kterého stále rádi hrajeme.

Co máte rád na způsobu, jakým Legátová píše?

Vtahuje mě do příběhu tím, jak je jím ona sama vrcholně zaujatá. Ne každý autor je vždy vůči svým postavám úplně fér, často je používá či využívá. Ale ona lidi v Želarech zná, a tím, jak o nich píše, otvírá hloubku poznání toho skutečného v lidské duši. Toho, co jednoduše nazýváme strach a láska, ale co v lidech dokáže vytvořit ty nekomplikovanější stavby a nejtvrďší obranné bloky. Legátová nás provází po vrcholech, ale i po temných údolích.

*Proč jste se vůbec rozhodl inscenovat Želary?
Co Vás na té knížce divadelně přitahuje?*

To, jak jsou ty jednotlivé postavy a jejich příběhy dramatické, stojí za vyprávění, chceme je sledovat, mají silné napětí a častokrát i katarzi. Jsou to příběhy i pro divadlo. Myslím, že nemá smysl porovnávat je se zážitkem čtení, ten je úplně jiný. Děje se v nás. V divadle se ty postavy zhmotní, na jedné straně nás oberou o možnost si je představit, ale na druhé straně nás postaví před možnost dívat se na jejich svět jako na šachovnici, kde najednou chápeme vyšší smysl celé hry, vidíme nutnost, až nevyhnutelnou osudovost některých tahů, a zároveň začínáme cítit, jak moc jsme součástí té hry, jak bytostně se týká i nás.

*O čem podle Vás povídkový cyklus Želary je?
Má nějaký společný příběh?*

Želary jsou zapomenutý svět sám pro sebe, jsou tedy chtě nechtě modelem světa. Je tu zlo, dobro,

peklo i nebe. Je tu hodně utrpení, které pochází z touhy po lásce. Je tu víra i pochybnosti o ní. Náš současný svět je dnes už tak propojený a reflektující, že ho nejde poznat. Kdybychom ho znovu ohlodali na kost, zůstanou právě Želary. Je tu všechno, co známe, ale v mnohem koncentrovanější, ostřejší podobě. Pokud je svět zahrada, Želary jsou pařeniště, kde to všechno bují, izolované od zbytku, a přece – tohle jsme my.

Jak vypadal proces dramatisace? Co pro Vás bylo podstatné, co jste chtěl přenést do divadelní podoby?

Unikátní způsob, jakým Květa Legátová vypráví. Má precizní stavbu příběhů a jedinečný autorský styl. Většinou se soubory povídek propojují ústřední postavou nebo nějakým motivem. Legátová v jednom příběhu doplní příběhy jiných, zdánlivě náhodně a ledabyly, ale v závěru pochopíte, že jde o velmi promyšlenou stavbu. Z činnosti mi to nejvíc připomíná tkaní. Pavoučích sítí anebo pestrých koberec. Dlouho vnímáte jenom náhodně umístěné nitky a najednou máte před sebou dokonalý obrazec.

Inscenaci *Želary* Květy Legátové a Jakuba Nvoty, ve které účinkuje celý soubor činohry DFXŠ, můžete vidět v Šaldově divadle.

Rozhovor vedla a odpovědi ze slovenštiny přeložila
Lenka Chválová

Reprízy: 12. a 24. května a 22. června

Štěpánka Prýmková | foto Radek Teope Drbohlav

MADAMA BUTTERFLY PŘILÉTLA DO ŠALDOVA DIVADLA

Úspěšná premiéra a Cio-Cio-San jako životní role Lívie Obručník Vénosové

Livia Obručník Vénosová, Sergey Kostov, Pavol Kubáň | foto Daniel Dančevský

V březnu se Divadlo F. X. Šaldy stalo domovem pro operu Giacoma Pucciniho *Madama Butterfly*, což jistě potěšilo nejednoho operního fanouška. *Madama Butterfly* je totiž považována za jedno z nejvýznamnějších děl světového operního repertoáru, zaujímá sedmé místo v žebříčku nejuváděnějších operních děl a její tragický příběh z japonského prostředí již od roku 1904 dojmá miliony lidí po celém světě. Nejinak tomu bylo i v libereckém divadle, kde obě premiéry zakončil nadšený aplaus spokojeného publika a provolávání *bravo*.

„Orchestr hrál opravdu motivovaně, dobře a zajímavě. Partitura byla intimně zpracovaná, každý takt měl svůj nenahodilý tvar a průběh. Paolo Gatto osvětloval průběh a podstatu díla ve všech okamžicích s absolutní znalostí, do nejmenších nuancí, inicioval a měl pod kontrolou i ty nejmenší tempové a výrazové proměny,“ ocenil kritik Petr Veber ve své recenzi pro portál *KlasikaPlus* mimořádné hudební nastudování italského dirigenta Paola Gatta i vynikající výkon orchestru.

„Tolik překrásné hudby plné citu a lásky a proti tomu tak strašný a surový příběh patnáctileté dívky a amerického vojáka.“ To jsou slova režisérky Kateřiny Duškové, která příběh pojala jako pravdivou výpověď každé ženy, která někdy potkala a ztratila svou lásku. „Režisérka Kateřina Dušková našla dobrý klíč k prezentaci dojemného příběhu jako uvěřitelného komorního dramatu,“ hodnotí režii Petr Veber.

Scénograf Pavel Kodeda vytvořil jednoduchou ale atraktivní scénu. Dominuje jí průsvitná paravánová stěna dělící prostor na „uvnitř a vně“. Úplné uzavření se vůči vnějšímu světu zajišťuje velká prospektová stěna, která představuje list papíru neposkládaného origami. Kostýmní výtvarník Roman Šolc se vydal cestou lehké stylizace kostýmů i make-upu, které na první pohled vykazují známky exotiky, ale působí přirozeně a nenásilně. Scéna i kostýmy spolu barevně korespondují, jsou laděny do světlých barev.

V hlavních rolích excelují pěvci s mezinárodním renomé. V roli Cio-Cio-San se alternují Jana Šrejma

Kačírková a Livia Obručník Vénosová, Pinkertona pak ztvárňují Aleš Briscein a Paolo Lardizzzone.

V dalších rolích pak září Alžběta Vomáčková a Petra Vondrová jako Suzuki a vynikající výkony podávají Jiří Brückler nebo Pavol Kubáň v roli Sharplesse a taktéž Sergey Kostov nebo Josef Moravec jako Goro.

Vyznění celého díla ovšem takřkajíc „stojí a padá“ především na interpretce role Cio-Cio-San. Snad v žádném jiném opeře nestráví hlavní postava na jevišti tolik času a role patří mezi pěvecky i herecky nejobtížnější. Sólistka musí dokázat zprostředkovat divákovi ohromující množství emocí a charakterových vlastností. Nároky na vokální schopnosti potřebné k uvedení takto složité a komplexní postavy do života jsou ve světě opery zcela unikátní a neobyčejně vysoké. Obdivuhodné interpretační úrovně sólistky DFXŠ Lívie Obručník Vénosové si povšimla i odborná kritika, která její výkon označila dokonce za životní roli.

„Představitelka Cio-Cio-San Livia Obručník Vénosová odvedla zcela mimořádný výkon, její pěvecký výraz je neoddělitelný od hereckého projevu. Zpívá svou Cio-Cio-San tak, že nedbá jen a jen o krásu hlasu, ale především sděluje, co se v postavě děje ... Livia Vénosová se nebála použít obrovských dynamických a výrazových kontrastů, proti krásně plnému hlasu zněla neuvěřitelně výrazově sdělná pianissima i v nejvyšších hlasových polohách ... Ač byla Livia Obručník Vénosová v Liberci už v roce 2014 báječnou Foersterovou Evou, o dva roky později Massenetovou Thaïs a Janáčkovou Jenůfkou, roku 2018 Rachmaninovou Francescou da Rimini, o rok později Bystrouskou, Ioni Verdiho Desdemonou a Poulencovou Blanche de la Force, *Madama Butterfly* je její životní role,“ napsala operní kritička Olga Janáčková pro časopis *Harmonie*.

Přijďte spolu s námi prožít příběh Butterfly a vychutnat si znamenité umělecké výkony.

Lenka Dandová

Reprízy 25. května a 21. června v Šaldově divadle

Jana Šrejma Kačírková, Jiří Brückler | foto Daniel Dančevský

Alžběta Vomáčková, sbor DFXŠ | foto Daniel Dančevský

NOVINKY NA SCÉNĚ

LÍBEZNÁ PRINCEZNA HYACINTA

Baletní poklad, který vám ukáže cestu k pravému bohatství

František Šourek, Anya Clarke, Valeria Gaona foto Serghei Gherciu

Tanečníci našeho divadla vdechli 31. března nový život zapomenutému pohádkovému baletu *Princezna Hyacinta*. Celovečerní epický příběh z prostředí Českého ráje byl dlouho ukrývaným klenotem národního tanečního bohatství. O jeho znovuobjevení se zasadily dramaturgyně Kateřina Hanáčková a choreografka Marika Blahoutová. Původní autorské dílo Oskara Nedbala doplnily dynamické skladby renomovaného soudobého skladatele Zbyňka Matějí. Lyrické i dramatické melodie tanečníkům živě hraje komorní orchestr DFXŠ. S pohádkovým příběhem ladí secesí inspirované kostýmy významného výtvarníka Josefa Jelínka a malovaná scéna kreativní a inspirativní scénografky Lucie Loosové.

Původní balet *Princezna Hyacinta* měl světovou premiéru v roce 1911 v Národním divadle v Praze. Tři tvůrci – hudební skladatel Oskar Nedbal, libretista Ladislav Novák a choreograf Achille Viscusi vytvořili groteskní baletní pantomimu s kontrastním spleťtým pohádkovým dějem, ovšem s hlubokým obsahem poukazujícím na zásadní hodnoty, za které má smysl bojovat. Plakát k inscenaci vytvořil sám Alfons Mucha. Jeho *Princezna Hyacinta* patří ke skutečným skvostům českého výtvarného umění.

Další verzi baletu pro Národní divadlo vytvořil v roce 1917 Augustin Berger a v roce 1936 Jelízaveta Nikolská. Na rozdíl od Nedbalova předchozího baletu *Z pohádky do pohádky* si *Princezna Hyacinta* svou pozici na českých jevištích dobývala poměrně těžce. V libereckém divadle byla naposledy uvedena v sezoně 1947/48 a nyní ji máte možnost na scéně Šaldova divadla v upravené současné podobě po neskutečných šestasedmdesáti letech opět vidět. Příběh plný symboliky a tajů přibližuje Kateřina Hanáčková: „Hlavní postavy: Kovář, Hyacinta, Královna na Troskách i Královna říše Hyacint, oba nápadníci Zvonimír a Panfilio a čaroděj Aratron vstupují do pohádky, kde spolu

soupeří základní protipóly: dobro a zlo. Proti touze po moci a ovládnutí světa je na váhy osudu položena čistá láska. Kovář se stává ryzím hrdinou, sní o své první lásce, jeho romantická nutkání ho přivedou k dobrodružství na Troskách a do světa, který možná je i není... Nicméně v souladu s životními ideály musí přetavit vlastní srdce, najít své bohatství ve vlastní odvaze a díky činům a schopnostem zlomit zlá kouzla, špatné energie. To, že mu k tomu trochu pomohou pohádkové zázraky, víly s Královnou Hyacint a živoucí světýlko kouzelného skřítky – Amora, je tak trochu pohádková nadsázka, která však jasně říká: věrme v zázraky, protože jedině tak se přeci mohou stát.“

Hlavního hrdinu, který je podroben nejtěžší zkoušce, tančí Máté Brünn, v alternaci Michal Kováč. V roli

Jaroslav Kolář foto Serghei Gherciu

princezny Hyacinty uvidíte éterické tanečnice Johanu Březinovou a Nurií Cazorlu Garcíu. Legendární Jaroslav Kolář zhmotňuje postavu čaroděje Aratrona a Amorka působivě interpretuje Annabel Pearce. Komické nápadníky vtipně představují František Šourek a Richard Svoboda. Obě královny tančí Maria Gornalova. V baletu vystupují malé tanečnice z baletní školy Malex.

V libereckém divadle můžete spatřit opravdový poklad českého tanečního dědictví. Líbeznou pohádku, která stejně jako my všichni věří na zázraky a šťastné konce.

Barbora Svobodová

Reprízy: 18. a 27. května a 18. června v Šaldově divadle

Nuria Cazorla García, Michal Kováč foto Serghei Gherciu

DOBRODRUŽSTVÍ ZA DVEŘMI ZKUŠEBNY

ADAPTACE SLAVNÉHO FILMU V MALÉM DIVADLE

Jedním z trendů současného divadla se stalo převádění filmových předloh na jeviště. Děje se tak zejména v případě úspěšných komedií a česká kinematografie má v tomto směru opravdu co nabídnout. Namátkou můžeme jmenovat tituly jako *Adéla ještě nevečeřela*, *Limonádový Joe*, *Pytláková schovanka* či *Eva tropí hlouposti*. K filmům, které si takovouto adaptaci zaslouží, patří rozhodně také *Světáci*. Tuto slavnou filmovou komedii režiséra Zdeňka Podskalského podle původního námětu a scénáře Vratislava Blažka z roku 1969 zná snad každý milovník českého filmu. Ačkoliv je plná úžasného humoru, vznikala ve velmi těžkých časech nedlouho poté, co byla naše republika obsazena spřátelenými armádami. Mezi řádky tak do komediálního příběhu

pronikla i spousta hořkosti, ironie a také vzpomínání na lepší časy.

Trojice venkovských fasádníků, jejichž snem je prožít alespoň jednu noc v luxusní restauraci, vyvine nesmírné úsilí k získání aspoň povrchního zdání vybraného chování a vzdělanosti. Tento pygmalionovský motiv se postupně rozvíjí v sérii bizarních scén a dialogů plných slovní i situační komiky. Není žádným tajemstvím, že všichni herci v hlavních rolích dostali při natáčení velký prostor k improvizaci, a také díky tomu se film zařadil k těm nejvtipnějším komediím své doby.

Výrazně divadelní charakter situací se stal inspirací k tomu, že jsme se rozhodli převést předlohu do jevištní podoby. Naše adaptace se nesnaží film kopírovat, děj

jsme přenesli z šedesátých let do současnosti, charakter komiky a jedinečný humor jsme se ovšem snažili zachovat. Původní filmové písně a melodie jsme také posunuli blíže k současnosti a o jejich přípravu a aranž se postará známý hudebník Darek Král. Věříme, že tak vznikne komedie, která osloví nejen milovníky původního filmu, ale i mladší generaci diváků, kteří třeba předlohu neznají. Inscenaci režíruje Kateřina Dušková a v hlavních rolích se představí Martin Polách, Zdeněk Kupka, Tomáš Váhala, Veronika Korytářová, Jana Hejret Vojtková, Kateřina Kornhäuserová, Markéta Tallerová a Martin Stránský.

Jiří Janků

Premiéra: 16. června v Malém divadle

CESTA

Autorský projekt nevidaných rozměrů s mimořádným přesahem

Když se řekne „cesta“, každý z nás si představí něco jiného. Jeden cestu, po které denně chodí do práce, druhý duchovní cestu, kterou za svůj dosavadní život urazil a někdo další třeba životní cestu, kterou prožil nebo která ho v budoucnu čeká. Režisérka Linda Hejlová Keprtová přišla s unikátním konceptem, který snad všechny možné významy slova „cesta“ pojí dohromady a přetavila je v jedinečný a originální projekt. Inscenace s názvem *Cesta* je skutečnou cestou, a to jak formou, tak i obsahem. Je to společný projekt Dětského operního studia DFXŠ, Baletní školy při DFXŠ, Dětského pěveckého sboru Severáček, žákovského orchestru ze ZUŠ Jablonoňová, sboru, orchestru a sólistů DFXŠ. Kromě dospělých interpretů se na inscenaci bude podílet na 130 dětských účinkujících.

Hlavním pilířem celého projektu je dětská opera Hanse Krásky *Brundibár*. V letošním roce si připomínáme 80. výročí jejího provedení (1943) v terezínském ghettu. Opera je s oblibou a úspěchem uváděna po celém světě především pro svou hlavní myšlenku, kterou je přátelství,

společný boj proti nepříteli a víra, že dobro musí zvítězit nad zlem, a také jako připomínka historických zločinů, na které nesmíme zapomínat. V představení dále zazní jímavá sborová úprava skladby *Kačena divoká* Leoše Janáčka, první část světově proslulé kantáty Antonína Dvořáka *Stabat Mater* a jako vsuvka také *Bugatti Step* Jaroslava Ježka. Podstatou inscenace jsou tři obsahově velmi silná a emotivní díla, která souzní s příběhem lidské bolesti, utrpení a pomyslnou životní cestou. Tu diváci společně projdou, a to doslova. Originalita tohoto projektu spočívá nejen v motivu, ale především v zasazení představení do tří různých prostor města Liberce, kam se diváci musí sami dostat – dojít. Každý divák si tak musí projít tu svou cestu, aby viděl a pochopil všechny obrazy, které k sobě patří a jediné jako celek dávají smysl.

Představení začne na nádvoří Technického muzea a následně pokračuje do jedné z industriálních hal tohoto komplexu. Zde zazní terezínská verze opery *Brundibár*.

Diváci se poté přesunou na Sluneční louku, kde zhlédnou jakési intermezzo v podobě pohybové grotesky. Poslední část se uskuteční v Šaldově divadle, kde diváci uvidí loučení „brundibárských dětí“ a vyslechnou Dvořákovu *Stabat Mater*.

Cesta svým obsahem cílí na širokou veřejnost. Vzhledem ke světovému událostem, které máme možnost za poslední rok sledovat, můžeme především skrze *Brundibára* historii holocaustu, zla a utrpení představit všem, dokonce i mladému publiku a otevřít pro něj toto téma zcela přirozeně. Představení jsou plánovaná jak večerní, tak i dopolední pro školy. Přijďte s námi projít svou vlastní cestu.

Lenka Dandová

Premiéry: 2. a 4. června v Liberci

DFXŠ SKLÍZÍ OCENĚNÍ

ÚSPĚCH ČINOHRY NA GRAND FESTIVALU SMÍCHU

Vloni si naše inscenace *Semafor* z prestižního pardubického GRAND Festivalu smíchu odvezla hned tři ceny včetně té hlavní, Komedie roku. Máme velkou radost z toho, že ani letos jsme se z této přehlídky nevrátili s prázdnou. V obrovské konkurenci letošních účastníků se naše činohra rozhodně neztratila a za inscenaci *Hra, která se zvrtila* v režii Kateřiny Duškové jsme si odvezli velmi prestižní cenu Komedie diváků. Již samotná účast na festivalu je velkým úspěchem, a to, že jsme jako jedni z mála účastníků získali některou z cen, je naprosto skvělé. Cenu jsme si přebrali během závěrečného Galavečera smíchu, který odvysílala Česká televize, a pro všechny reprezentanty našeho divadla bylo velkou ctí, že se na pódiu i v zákulisí mohli setkat také s novopečeným nositelem ceny Génius smíchu Zdeňkem Svěrákem.

Jiří Janků

FORTISSIMO

NOVÁ HARFA A TYMPÁNY

Orchestr DFXŠ díky podpoře Libereckého kraje mohl pořídit nové nástroje

Operní soubor DFXŠ v posledních letech zaznamenal mnoho úspěchů a získal řadu významných ocenění, což dokazuje jeho vysokou kvalitu a celkový přístup k hudební tvorbě. Orchestr je jeho nedílnou součástí, a aby členové a členky orchestru mohli skrze hudbu plnit duše diváků inspirací a uměleckým zážitkem v té nejvyšší možné kvalitě, potřebují k tomu kvalitní hudební nástroje, které budou odpovídat jejich mistrovství. Ty jsou ovšem finančně velice náročné. Zakoupení nových nástrojů se nám podařilo především díky podpoře Libereckého kraje. Od něj jsme na nákup tympánů v roce 2022 obdrželi dotaci ve výši 220.000,- Kč a na nákup harfy v roce 2023 celkem 900.000,- Kč. Taková investice je pro orchestr DFXŠ velkým přínosem, jelikož s novými nástroji bude moci ještě více rozvíjet svůj potenciál, přinášet nadále radost a kulturní zážitky svým posluchačům a v neposlední řadě také k reprezentovat Liberecký kraj.

Lenka Dandová

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

WTF?! FESTIVAL SOUČASNÉHO DIVADLA

Letošní podtitul *Roztá/hni se* v sobě ukrývá plno významů. Nicméně ten, který je pro nás směřovací, se týká aktivity. Jak v rovině fyzické, tak v rovině názorové a morální. V rámci programu se totiž můžete těšit na inscenace, které naplno využívají pohyb. Inscenace, které burcují, bojují s pasivitou a samotní tvůrci upozorňují na různá společenská témata.

Unikátní bude letošní ročník i tím, že se nám sešlo pět monodramat. Víta Marčík zahájí Festival loutkovým představením *Labyrint světa*. Mark Kristián Hochmann představí inscenaci *Jedu do Magadanu* vytvořenou podle vězeňského deníku běloruského anarchisty Igora

Oliněviče. Andrej Lyga přijede se svou autorskou pohybovou *Pohádkou pro odvážné*, a kdo má doma ratolesti, které mají pro strach uděláno, sobotní dopoledne je pro ně jako stvořené. Další monodrama přiveze Filip Teller, který odehraje drama z období druhé světové války – *Cikánský boxer*. Jako poslední v řadě her o jednom herci se můžete těšit na inscenaci *ORTEN!*, ve které uvidíte našeho herce Ondřeje Kolína.

Divadlo je nicméně kolektivní záležitost, a proto se můžete těšit i na představení, kde se nám představí například soubor bývalých studentů DAMU, kteří odehrají inscenaci *Harlekýn je mrtvý*. Divadelní uskupení

Masopust zahraje představení *Ženet* – variace textů Jeana Geneta čínoherně zpracovaná třemi herci, přecházejících převážně do ženských rolí. O kabaretní a improvizaci formu divadla se postará soubor Ductus Deferens s představením *KARAMELOUN*. Těšit se bude i ten, kdo má rád komornější divadlo, tři herci hrající na nástroje – uskupení Bodyvoice band – vystoupí se svým představením *Meet Flannery*.

Chybět nebude ani doprovodný hudební program.

Ondřej Kolín

NAPSALI O NÁS:

„Nejprogresivnější divadelní festival, který jsem kdy navštívil.“
-Westley Jordan, New York Times

„Hlavní kulturní akce české kulturní scény.“
-Hedvika Leontýnová, Blesk pro ženy

„祭りは私の中で祖先の武士の名誉を目覚めさせた“
-Ódžin Jamamoto, japonský císař

„Nezapomenutelný zážitek. S manželkami na to do teď vzpomínáme.“
-Hamád bin Ramdán, šejk a majitel harému

ŠALDOVA ŠŇŮRA PŘEDSTAVÍ NOVINKY UPLYNULÉ SEZONY

Očekávaným zlatým hřebem sezony ZA SVĚTLEM je první ročník divadelní přehlídky Šaldova šňůra. Proběhne od 17. do 22. června 2023 a DFXŠ v rámci ní představí takřka všechny letošní premiérové inscenace. Hlavním záměrem přehlídky je, aby měli přespolní diváci a odborníci příležitost v koncentrované formě zhlédnout aktuální práce našich tří souborů. Význam však má i pro liberecké diváky. Kromě možnosti koupit si vstupenky na jednotlivá představení (a to včetně dopoledních a odpoledních) jsou k zakoupení i permanentky, které svému držiteli zajistí místo ve vyhrazené sekci hlediště na všech dvanáct představení festivalu. Permanentky budou přenosné a můžete se tedy o zážitky rozdělit s rodinou, přáteli nebo cizími lidmi z parku.

Dospělá permanentka stojí 2500 Kč, studentská 1250 Kč a můžete si je zakoupit online na webu divadla nebo na pokladně DFXŠ. Dalším bonusem, který festival přináší, jsou večerní diskuse o inscenacích, kterých se budou účastnit jak zástupci našeho divadla, tak hosté z řad odborné veřejnosti a na které srdečně zveme i vás. Moderátorem těchto debat i celé divadelní přehlídky bude dramaturg a hudební redaktor ČRo Vltava Vojtěch Babka. Chcete-li představit své oblíbené inscenace mimolibereckým, Šaldova šňůra může být tou pravou volbou.

Lukáš Smrkovský

VÍTE, ŽE ... ?

NEW GENERATION

V Malém divadle 23. dubna proběhl třetí ročník mezinárodní taneční soutěže New Generation, která podporuje talentované děti a přibližuje krásu tanečního umění širší veřejnosti. Své pohybové kvality mezi sebou porovnávali šikovní studenti tanečních škol zaměřující se převážně na klasický, lidový, moderní a současný tanec. Záštitu nad akcí převzala Ing. Květa Vinklátová, členka Rady Libereckého kraje. Ceny pro vítěze věnovala Nadace Preciosa. Soutěž se koná za finanční podpory Libereckého kraje a Nadace Život umělce. Partnerem letošního ročníku soutěže byla firma Grishko Dance.

Barbora Svobodová

foto Filip Novák

foto Filip Novák

DIVÁCI DIVÁKŮM

NEVŠEDNÍ KOMBINACE

Při myšlence „Kam za kulturou?“ mě ihned napadlo liberecké divadlo, a vzpomínka na um baletního souboru, který se skládá ze spousty nadaných zahraničních, ale i místních členů, mě v tom jen utvrdila. Volba padla na *Šach mat / Carmen*, zvláštní to kombinace, říkal jsem si. Tandem partie šachu a operního díla mě naprosto nadchl, leč přesto, že jsou jednotlivé inscenace odděleny pauzou, tak působí propojeně. Motivy jako jsou: nutnost obětovat něco pro budoucí výhodu, naděje, která umírá až poslední, či pohyb na hraně výhry a prohry. To a mnohé další lze v obou inscenacích najít. Spojení funguje velice dobře a dynamika děje Vás nenechá odtrhnout oči. Třešničkou na dortu, která podtrhuje silný zážitek, je doprovod v podobě živého orchestru.

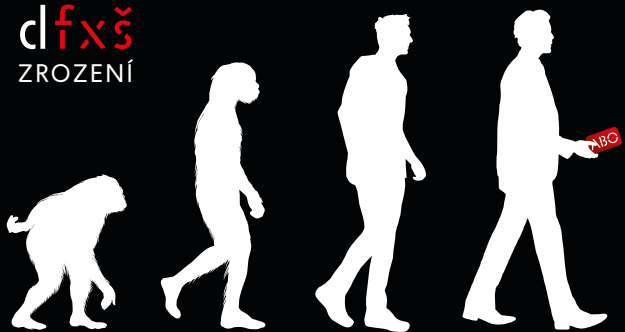
Olfi Ben Dhafer, student pedagogiky na Masarykově univerzitě v Brně

Reprízy: 9. května a 19. června

Nuria Cazorla García, Mariana Fonseca Torres | foto Daniel Dančevský

NĚCO NAVÍC

d f x š
ZROZENÍ

ZROZENÍ PŘEDPLATITELĚ

Zahájen prodej předplatného
na sezonu 2023/2024

BAZÉNY 50M A 25M
TOBOGÁNY
VÍŘIVKY
SAUNY M/Ž
DĚTSKÁ SAUNA
POTÁPĚČSKÁ VĚŽ
FITNESS

Bazén Liberec
bazen.liberec.cz

 Český rozhlas

100

let je jen začátek

#rozhlasto
stoletozhlasu.cz

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec. Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR. | XAVÉR, dvouměsíčník, číslo 3/23, náklad 3 500 ks, místo vydání: Liberec, evidenční číslo: MK ČR E 22907 | Vydává Divadlo F. X. Šaldy, Liberec, příspěvková organizace, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec, IČ 00083143
Šéfredaktor: Lukáš Smrkovský Redakce: Lenka Dandová, Lenka Chválová, Barbora Svobodová, Adéla Vojtěchová, Jiří Janků, Ondřej Kolín
Grafické zpracování: Lucie Pucher

Předplatné na celý rok: odd. předplatného v budově Šaldova divadla, tel.: 485 107 836, e-mail: predplatne@saldovo-divadlo.cz. Otevřeno pondělí až pátek 8.30–11.00, 13.00–15.30. V měsících květen, červen a září je v úterý prodloužena otevírací doba do 17 hodin. | Vstupenky: pokladna otevřena úterý až pátek 12.00–18.00 a vždy hodinu před začátkem představení, tel.: 485 101 523, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz. Vstupenky je možné zakoupit i na www.saldovo-divadlo.cz/program, evstupenka.cz a v městském informačním centru. Další informace získáte na www.saldovo-divadlo.cz, e-mail: info@saldovo-divadlo.cz. **Ohodnotte naše představení na portále www.i-divadlo.cz.**

 Liberec

 Liberecký kraj

 MINISTERSTVO KULTURY

Partneři divadla:

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM DIVADLA

Mediální partneři:

Larvaire

**nadace
PRECIOSA**

steinel

DECANTÉ

 Liberec | **100**
Český rozhlas

RENGL

COPIIA

CANIS

KODAP

 **TANEČNÍ
AKTUALITY.CZ**

 I-DIVADLO.CZ
CINOHRA · ALTERNATIVA · MUZIKÁL

**DNES
Liberec**

**BAGETERIE
BOULEVARD**

**JEŮNO
V MALÉM**

PERA+

**LIBERECKÝ
deník**

**Klasika
Plus.cz**

JIMMY'S

JIMMY'S – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ V ŠALDOVĚ DIVADLE.
JEDNO V MALÉM – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ V MALÉM DIVADLE.

**JEŮNO
V MALÉM**

140 divadlo x šaldy

Šaldovo divadlo

1.-2. 5.	ANIFILM 2023 Mezinárodní festival animovaných filmů. Začátek dle programu.	
3. 5. st	ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA [Emmerich Kálmán] Příběh o lásce šantánové zpěvačky a šlechtice na křídlech populárních valčíků.	K3/12
4. 5. čt	30 LET SVS-SČVK – host	
5. 5. pá	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem. Vhodné od 15 let.	K5/14
6. 5. so	ZAHÁJENÍ OSŁAV 140. VÝROČÍ OTEVŘENÍ DIVADLA TRIUMF MŮZ open air před Šaldovým divadlem. Začátek v 20.30 h.	
7. 5. ne	ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA [Emmerich Kálmán] Začátek v 16 h.	ON/6
8. 5. po	LEGENDA Z MLŽNÝCH HOR [Jan Kučera, Lenka Chválová, Jiří Janků] Činohra, opera a balet ve světě ryzí divadelní fantazie.	V/3
9. 5. út	ŠACH MAT / CARMEN [B. Britten, R. Šedrin] Dvě baletní suity v jednom společném programu.	K2/12
10. 5. st	OTELLO [Giuseppe Verdi] Verdiho mistrovské dílo o tragické lásce, žárlivosti a intrikách.	
11. 5. čt	BLBEC K VEČEŘI [Francis Veber] Svěží francouzská komedie plná nečekaných zvratů. Zadáno KNL.	
12. 5. pá	ŽELARY [Květa Legátová, Jakub Nvota] Divadelní podoba strhujícího příběhu nezdočných lidí z hor.	Č/7
13. 5. so	HLEDÁ SE TENOR: MUZIKÁL [Brad Carroll] Bláznivá komedie z divadelního prostředí, která zaručeně pobaví.	K6/0/5
14. 5. ne	SLAVNOSTNÍ KONCERT K 65. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SEVERÁČKU – host Začátek v 17 h.	
15. 5. po	KRÁL LEAR [William Shakespeare] Slavná tragédie o bláznovství a zmoudření pošetilého krále. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
16. 5. út	LEGENDA Z MLŽNÝCH HOR [Jan Kučera, Lenka Chválová, Jiří Janků]	OB/6
17. 5. st	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Vhodné od 15 let.	Č1/8
18. 5. čt	PRINCEZNA HYACINTA [Oskar Nedbal, Zbyněk Matějů, Marika Blahoutová] OB2/6 Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje.	
20. 5. so	HUDBA Z FOYER Další z řady komorních koncertů. Začátek v 17 h.	
21. 5. ne	MAUGLÍ [A. Březina, M. Mikanová, R. Kipling] Dobrodružné taneční divadlo inspirované knihou džunglí. Začátek v 16 h.	
22. 5. po	MAUGLÍ [A. Březina, M. Mikanová, R. Kipling] Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
23. 5. út	JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Česká operní klasika stále žije!	O/6
24. 5. st	ŽELARY [Květa Legátová, Jakub Nvota]	K3/14
25. 5. čt	MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini] Tragický příběh nenaplněné touhy a zklamání z japonského prostředí.	
26. 5. pá	KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [E. Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvratů a krutých her.	
27. 5. so	PRINCEZNA HYACINTA [O. Nedbal, Z. Matějů, M. Blahoutová]	K6/ČB/9
28. 5. ne	HONZA MÁLEM KRÁLEM – host Divadelní společnost Agáta Začátek v 16 h.	RD/6

Malé divadlo

2. 5. út	OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš] Slavná novela Bohumila Hrabala se po letech vrací na prkna Malého divadla. Zadáno pro školy, začátek v 10 h. Náhrada za 13. 3.	
3.-7. 5.	ANIFILM 2023 Mezinárodní festival animovaných filmů. Začátek dle programu.	
9. 5. út	JMÉNO [Matthieu Delaporte, Alexandre de La Patellière] Vtipná rodinná večere ostře kořeněná ožehavými tématy.	
10. 5. st	BURIAN [Tomáš Dianiška]	
14. 5. ne	JEKYLL & HYDE [M. Mikanová, P. Čermák, M. Vondráček] Znáte své druhé já? Taneční horor.	
17. 5. st	AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier] Dvě disidentské aktovky v jednom společném večeru.	K3/13
18. 5. čt	TARTUFFE [Molière] Klasická veršovaná komedie o věčné přitažlivosti přetvářky.	
19.-20. 5.	WTF?! Festival současného divadla. Začátek dle programu.	
22. 5. po	SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra] Zmužilý kabaret o stavbě Ještědu.	
27. 5. so	SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ [Jiří Havelka] Poctivá současná komedie o vašich nejméněšších sousedech.	
28. 5. ne	ALOIS NEBEL [J. Rudiš, Jaromír 99, A. Skala] Sudety v mlze. Divadelní podoba známého komiksového románu. DERNIÉRA.	
29. 5. po	FANTAZIE Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	

Zájezd

25. 5. čt	BURIAN [Tomáš Dianiška] Grotoska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu. Ostrava.	
-----------	---	--

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 h. Změna programu vyhrazena.

POKLADNA DIVADLA tel. 485 101 523, 487 377 351, e-mail: pokladna@šaldovo-divadlo.cz

Rezervace: www.evstupenka.cz. Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.

Šaldovo divadlo

2. 6. pá	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Společný boj s nepřítelem a víra v dobro, které zvítězí nad zlem. Začátek v 19 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC! 1. PREMIÉRA.	
3. 6. so	HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [H. Lewis, J. Sayer, H. Shields] Originální komedie, která nenechá vaši bránci odpočinout.	
4. 6. ne	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 19 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC! 2. PREMIÉRA	
5. 6. po	HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [H. Lewis, J. Sayer, H. Shields]	
6. 6. út	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 19 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC!	
7. 6. st	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 19 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC!	
8. 6. čt	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 10 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC! Zadáno pro školy.	
8. 6. čt	HUDBA Z FOYER Další z řady komorních koncertů. Začátek v 17 h.	
9. 6. pá	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Vhodné od 15 let.	Č/8
11. 6. ne	ZÁVĚREČNÝ TANEČNÍ VEČER ZUŠ LIBEREC Začátek v 15 h a 17 h.	
13. 6. út	NIKOLA ŠUHAJ [Ivan Olbracht, Petr Ulrych] Slavný příběh o legendárním podkarpatském zbojníkovi s písněmi Petra Ulrycha.	K2/13
14. 6. st	FESTIVAL MATEŘINKA 2023 Divadlo Minor, Praha – O princí na bílém koni Začátek v 18 h.	
15. 6. čt	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 19 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC!	
16. 6. pá	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 10 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC!	
17. 6. so	CESTA [Hans Krása, Antonín Dvořák, Leoš Janáček] Začátek v 16 h v TECHNICKÉM MUZEU LIBEREC! Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
18. 6. ne	PRINCEZNA HYACINTA [Oskar Nedbal, Zbyněk Matějů, Marika Blahoutová] Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje. Začátek v 10 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
18. 6. ne	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Tragikomedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem. Vhodné od 15 let. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
19. 6. po	KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [E. Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvratů a krutých her. Začátek v 10 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
19. 6. po	ŠACH MAT / CARMEN [B. Britten, R. Šedrin] Dvě baletní suity v jednom společném programu. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
20. 6. út	DIALOGY KARMELITEK [Francis Poulenc] Mistrovské operní drama o nezdočné víře, oběti a odhodlání. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	K2/14
21. 6. st	MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini] Tragický příběh nenaplněné touhy a zklamání z japonského prostředí. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
22. 6. čt	ŽELARY [Květa Legátová, Jakub Nvota] Divadelní podoba strhujícího příběhu nezdočných lidí z hor. Začátek v 10 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
25. 6. ne	SNÍDANĚ V DIVADLE Foyer divadla. Zadáno, začátek v 9 h.	

Malé divadlo

1. 6. čt	TARTUFFE [Molière]	
5. 6. po	HEREC V POHYBU, TANEC V HERCI Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
8. 6. čt	JEKYLL & HYDE [M. Mikanová, P. Čermák, M. Vondráček]	
9. 6. pá	AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier]	
11. 6. ne	NAROZENINY Představení v podání Hereckého studia DFXŠ. Začátky v 15 h a 19 h.	
13. 6. út	LILIOM [Rie Morita, Ferenc Molnár] Milostné taneční drama.	
16. 6. pá	SVĚTÁCI [V. Blažek, Z. Podskalský, J. Janků, K. Dušková] Divadelní adaptace kultovního filmu. PREMIÉRA	PM/3
17. 6. so	SVĚTÁCI [V. Blažek, Z. Podskalský, J. Janků, K. Dušková] Začátek v 20 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
19. 6. po	TARTUFFE [Molière] Klasická veršovaná komedie o věčné přitažlivosti přetvářky. Začátek v 15 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
20. 6. út	AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier] Začátek v 10 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
21. 6. st	KOMEDIE O NAROZENÍ PÁNĚ [Jan D. Klejch] Vánoční hra plná známých i méně známých koled. Začátek v 10 h. Představení v rámci Šaldovy šňůry.	
24. 6. so	POPELKA Představení dětí z baletní školy DFXŠ. Začátek v 17 h.	
25. 6. ne	POPELKA Představení dětí z baletní školy DFXŠ. Začátek v 15 h.	
27. 6. út	BALET NÁS BAVÍ Taneční večer k 10 výročí MALEX BALLET SCHOOL. Začátek v 17 h.	
28. 6. st	BALET NÁS BAVÍ Taneční večer k 10 výročí MALEX BALLET SCHOOL. Začátek v 17 h.	

Upozornění pro skupinu Č2 - poslední představení v rámci sezony 2022/2023
– Želary bude skupině Č2 nahrazeno začátkem příští sezony.

Zájezdy

27. 6. út	JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Kutná Hora - open air. Začátek 20:30.	
30. 6. pá	OTELLO [Giuseppe Verdi] Loket. Začátek 20:00.	